

חתניו ב' בנות נשואות היו לו בעיר; לוקחי בנותיו שאותן שכבית ארוסות להם עכ"ל, ועיי"ש במפרשים, אבל למש"כ שפיר אפשר דחתניו אחר הנשואין משמע, ודו"ק היטב.

י"ט, י"ג. וַיִּשְׁלַחְנוּ ה' לַשַּׁחֲתָה.

לכאורה לפי המורגל הו"ל לומר וַיִּשְׁלַחְנוּ, שהרי זו שליחות — שחזרה שליחות אצל הבעל לומר עשינו שליחותך. וצ"ל מכיון שמפיו לא תצא הרעות²³, הרי שלוחים הם, כמו שאמר להם צאו ממחיצתי והשחיתו²⁴. וחז"ל [בראשית רבה פרשה נ' אות ט'] אמרו שנדחו קל"ח שנה בשעה שאמרו כי משחיתים אנחנו מפני שגילו מסתורי הקב"ה, וא"כ שפיר מדוקדק לשון וַיִּשְׁלַחְנוּ, ודו"ק.

י"ט, י"ד. ויהי כמצחק בעיני חתניו.

לכאורה כמעשה סדום מצינו כי רק בבין אדם לחבירו היו רעים וחטאים, וא"כ מדוע לא האמינו חתניו. גם יש לבאר מדוע עלינו לדעת עובדא זו ולמה ספרה התורה פרט זה. ונראה שלימדנו תורתנו הקדושה שאין חוסר האמונה פילוספיא ומדע כי אם הרצון ופריקת עול, כי לוט שלא היה מופקר כל כך במעשי סדום תיכף שאמרו כי משחיתים אנחנו האמין לדבריהם, אבל חתניו שהיו פרוצים בגאון שבעת לחם²⁵ לא

האמינו, ודו"ק.

י"ט, ט"ו. ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו וגו'.

פירש"י וז"ל: כדי להציל את ממונו עכ"ל. הדגישה התורה את זה כדי ללמדנו מוסר השכל, דהרי כל הטעם שלוט נתיישב בסדום היה בשביל תאות הממון, וכמו שכתוב לעיל [י"ג, י']: וישא לוט את עיניו וירא את כל ככר הירדן כי כלה משקה וגו', ואף על פי כן לא הצליח להציל כלום מכל רכושו, והרי זה כעין מה שאמרו חז"ל [סנהדרין דף קי"ב ע"א] לגבי עזר הנדחת: א"ר שמעון מפני מה אמרה תורה נכסי צדיקים שכתובה יאבדו מי גרם להם שידורו בתוכה ממונם לפיכך ממונם אבד, ועיי"ש י"ט, י"ז. ויאמר המלט על נפִּשְׁךְ.

מפני נחיצות הענין נגמר הציווי, ויכן תיבת "נפשך" אף שהיא מוטעמת בזקן קטן מנוקדת בסגול ולא בשוא, ואח"כ ממשך עם ציוויים זעירים, ודו"ק.

י"ט, כ"ז. אל המקום אשר עמד שם את פני ד'.
דבר הנחמד

ותרגם אונקלוס וז"ל: לאחרא דשמש תמן בצלו קדם ה' עכ"ל. עיין לעיל [י"ח פ"ח] והוא עומד עליהם וגו' שתרגם אונקלוס והוא משמש וכו', וכאן הוסיף

23. איכה ג' פל"ח: מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. ועיין בתוס' תענית [דף ג' ע"א] שאין הקב"ה מזכיר שמו על הרעה.

24. עיין רשב"ם שכתב וז"ל: וישלחנו משקל דגש ואע"פ שכל שליחות של שלוחים החוזרים כתוב בהם וישלח משקל רפי, באלו כתיב משקל דגש לפי שהוא שילוח של השחתה כדכתיב ושן בהמות אשלח בם, ישלח בהם ערב עכ"ל, ודברי רבינו כאן הם הסבר לדברים אלו מדוע בהשחתה משתמש בלשון שילוח ולא בלשון שליחות, ודו"ק.

25. יחזקאל ט"ז פמ"ט, ועיי"ש במפרשים.